

Uchwała Nr 4200/II/163/2020

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 22 października 2020 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Powiat Żywiecki kredytu długoterminowego w wysokości 2.315.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Powiat Żywiecki** kredytu długoterminowego w kwocie 2.315.000 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Powiat Żywiecki została wydana na wniosek Zarządu Powiatu Żywieckiego z dnia 28 września 2020 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest uchwała Rady Powiatu w Żywcu Nr XVII/222/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2020 roku. Zgodnie z uchwałą kredyt zostanie zaciągnięty w 2020 roku w kwocie 2.315.000 zł

z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Powiatu w 2020 roku. Źródłem spłaty kredytu będą dochody budżetu Powiatu. Zabezpieczeniem kredytu będzie weksel in blanco. Spłata kredytu, zgodnie ze złożonym wnioskiem o wydanie opinii, nastąpi według następującego harmonogramu:

- 2022 rok – kwota 500.000 zł,
- 2023 rok – kwota 500.000 zł,
- 2024 rok – kwota 1.315.000 zł.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Powiatu Żywieckiego, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Powiatu na 2020 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	196.974.207,21 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	27.684.520,00 zł,

w tym z tytułu:

- <i>wnioskowanego kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.315.000,00 zł,</i>
- <i>pozostałych kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>17.700.000,00 zł,</i>
- <i>wolnych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.493.639,00 zł,</i>

- *niewykorzystane środki pieniężne na*

rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków

określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych

i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków

w kwocie *2.175.881,00 zł,*

- wydatki ogółem	w kwocie	212.216.727,21 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	12.442.000,00 zł,

w tym z tytułu:

- <i>spłaty kredytów bankowych</i>	<i>w kwocie</i>	<i>12.442.000,00 zł.</i>

Uchwała budżetowa Powiatu Żywieckiego podjęta na 2020 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emisji

obligacji na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 12.515.000,00 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje ustalony limit.

Budżet na 2020 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Tę zasadę równoważenia budżetu przyjęto również na rok 2021. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana przewiduje również zachowanie od 2022 roku zasady, według której planowane wydatki bieżące nie są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 powyższej ustawy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Powiecie Żywieckim jest uchwała Rady Powiatu w Żywcu Nr XI/147/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu w Żywcu na lata 2020-2024 wraz późniejszymi zmianami, w wyniku których okres prognozy został wydłużony do 2026 roku. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich i w roku bieżącym oraz planowanego do zaciągnięcia kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ww. ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2020-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych oraz w art. 15zob ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Żywieckiego wynika, że w latach 2020-2024, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami – zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Powiatu w stosunku do planowanych dochodów bieżących jego budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące - nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń - aktualnie wynoszą:

- w roku 2020 – **6,22 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **13,27 %**,
- w roku 2021 – **5,71 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **10,84 %**,
- w roku 2022 – **5,06 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **9,05 %**,
- w roku 2023 – **4,58 %**, przy dopuszczalnym wskaźniku **7,60 %**,
- w roku 2024 – **3,99%**, przy dopuszczalnym wskaźniku **8,32 %**.

Należy podkreślić, że Powiat korzysta z wyłączeń ustawowych w wyliczeniu obligatoryjnej relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych zawartych w ust. 3 i 3a tego artykułu. Skład zwraca uwagę, że bez zastosowania wyłączeń ustawowych indywidualny wskaźnik zadłużenia z art. 243 ust. 1 tej ustawy nie jest spełniony.

W tych okolicznościach Skład Orzekający wskazuje, że niezbędnym do spełnienia wymagań korzystania z wyłączeń ustawowych jest:

- 1) posiadanie przez Powiat stosownych umów o dofinansowanie zadań środkami z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych (pochodzącymi z budżetu UE lub z bezzwrotnej pomocy od państw członkowskich EFTA),
- 2) spełnienie wymogu dofinansowania środkami z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych poziomu co najmniej 60% wartości projektu,
- 3) faktyczne poniesienie wydatków na wkład własny w wysokości sfinansowanej zaciąganyymi zobowiązaniami,
- 4) posiadanie szczegółowej ewidencji wyłączeń ustawowych (należności głównej i odsetek) prowadzonej do poszczególnych zadań, jak również zbiorczo - umożliwiającej ich sprawdzenie i weryfikację.
- 5) spełnienie pozostałych warunków wyłączeń z art. 243 ust. 3, 3a i 4 ustawy o finansach publicznych.

Skład pragnie zwrócić uwagę na zagrożenie polegające na tym, że w przypadku nieotrzymania zaplanowanych i określonych w umowie środków z tyt. dofinansowania zadań środkami z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych lub orzeczenia zwrotu całości lub

części otrzymanych środków, jednostka samorządu terytorialnego naraża się na brak możliwości zaciągania kolejnych zobowiązań z tytułów dłużnych, jeżeli relacja z art. 243 wskutek braku dofinansowania lub orzeczenia zwrotu dofinansowania byłaby przez nią niespełniona.

Planowana w 2020 roku łączna kwota długu Powiatu aktualnie stanowi 21,1% jego planowanych dochodów budżetowych, jednak w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego będą musiały ulec zmianie. Skład zauważa też, że zadłużenie Powiatu z kwoty 34.037.758 zł według stanu na 31 grudnia 2019 r. ma wzrosnąć do kwoty 41.610.758 zł na 31 grudnia 2020 r., czyli o 7.573.000 zł, tj. o ponad 22 %.

Z analizy zapisów uchwały budżetowej wraz z jej zmianami wynika, że jednostka samorządu terytorialnego planowała sfinansować deficyt budżetu 2020 roku kredytem, natomiast w świetle podejmowanych uchwał w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego można wnioskować, że chodzi o kilka kredytów, a nie o jeden kredyt. Powyższe wymaga wyjaśnienia przez służby finansowe jednostki samorządu terytorialnego i doprowadzenia do zgodności.

W związku z faktem, że zabezpieczeniem spłaty kredytu może być weksel in blanco, Skład zaleca sporządzenie deklaracji wekslowej.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA

II Składu Orzekającego

Członek Kolegium

Bernadeta Dziedzic